

Inventarisatie consultatiereacties BZK

- BZK heeft reacties ontvangen van VNG, NGB, Wethoudersvereniging, G40, Kring van CdK's, IPO, Vereniging voor raadsleden. Nationale Ombudsman volgt.
- Daarnaast reacties ontvangen van CRM en de openbare lichamen in Caribisch Nederland.
- Ook zijn binnen BZK zelf nog punten opgekomen (grondrechten, verkiezingen, toeristische verhuur) of stonden nog punten open (strafbaarstelling).
- Een en ander heeft voor BZK aanleiding geven voor aanpassingen van het wetsvoorstel en/of toelichting. De concrete tekstvoorstellen hiervoor volgen begin van de middag.

Aanpassingen**Verduidelijking van de positie van het lokaal bestuur:**

- VNG/NGB/WHV/VvR hebben allen vragen gesteld over de positionering van het lokaal bestuur, dat breder is dan enkel de burgemeester als eigenstandig orgaan.
- Ook is gevraagd voor aandacht voor aanpalende beleidsterreinen die het college behartigd, zoals de aanpassing van de openbare ruimte, de lokale economie en de gevolgen van de maatregelen op het sociaal domein (wethouders).
- Daarnaast hebben de bestuurlijke partners vragen gesteld over de toepassing van de bevoegdheden die dit wetsvoorstel bevat voor de burgemeester en de mogelijkheden tot lokaal maatwerk.
- **Deze reacties zijn verwerkt in een nieuw voorgestelde paragraaf 5, over de verhouding Rijk, gemeenten en veiligheidsregio's (p. 18-20).**

Strafbaarstelling, aantekening justitiële documentatie

- Boetes tot bepaald bedrag (min. 350 euro) geen justitiële aantekening
- Via OM feitcode lage boetes voor lichte overtredingen (onder 100 euro en minderjarigen)
- Nader bespreekpunt n.a.v. afspraken (10)(2a), (10)(2e) en (10)(2e), (10)(2e)

Handhaving en rechtsbescherming

- Huidige paragraaf ook bestuursrechtelijke instrumenten nader inkleuren
- Tekstblok over positie burgers (waar kunnen die terecht)
- **Vergt wijziging toelichting, volgt**

Verhouding tot het houden van verkiezingen:

- Het wetsvoorstel voorziet in regels die gevolgen kunnen hebben voor onderdelen van het verkiezingsproces. Het betreft met name de regels over de groepsbeheersing (de artikelen 58g in het bijzonder) die belemmerend kunnen werken voor het voorbereiden van en het houden van verkiezingen.
- BZK stelt enkele wijzigingen in het wetsvoorstel voor zodat verkiezingen onder de beperkende maatregelen ter bestrijding van de epidemie van het coronavirus zo toegankelijk mogelijk blijven.
- **Zie een wijziging in artikel 58g en toelichting op p.10.**

Toeristische verhuur:

- N.a.v. overleg met EZK en de gemeente Amsterdam wordt voorgesteld expliciet mogelijk te maken dat bij ministeriële regeling regels, mede inhoudende beperkingen, kunnen worden gesteld aan de beschikbare capaciteit van toeristische overnachtingsplaatsen.
- Dit sluit volledig aan bij de besluitvorming van het kabinet over toerisme en de Kamerbrief die 3 juni 2020 is uitgegaan naar aanleiding van die besluitvorming.
- **Zie tekstvoorstellen in artikel 58j lid 1 en in paragraaf 4 en grondrechtenparagraaf.**
- In overleg met veiligheidsregio's, gemeenten en vervoerders onderzoekt het kabinet welke aanvullende maatregelen getroffen moeten worden om drukte rond toeristische trekpleisters te voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan aanvullende maatregelen op het gebied van crowd control, het verder beperken van het aantal toegestane bezoekers op één locatie en maatregelen om het spreiden van bezoekers over het land te bevorderen. Hiervoor biedt het wetsvoorstel al voldoende aanknopingspunten.

Grondrechten:

- Aangevuld n.a.v. RvS, aanvulling n.a.v. CRM volgt nog; geeft aanleiding tot aanpassing toelichting
- Nadere onderbouwing van bepaalde regels nodig zoals 1,5 afstand (cijfers, VWS)

Inrichting wegen:

- De VNG/NGB vraagt om verduidelijking dat het nemen van verkeersbesluiten ook met het motief 'bestrijding epidemie covid-19' genomen kan worden.
- **Dit is opgenomen in het wetsvoorstel en toegelicht op p. 19.**

Caribisch Nederland

- In hun consultatiereacties hebben Saba en Sint Eustatius aangegeven een delegatiegrondslag te wensen om het mogelijk te maken dat de maatregelen ook gedelegeerd kunnen worden aan de gezaghebbers van de eilanden. Bonaire benadrukt het belang van goed overleg om dit te kunnen laten slagen.
- Deze reactie geven wat BZK betreft geen aanleiding tot aanpassing, want dit verdraagt zich niet goed met de centrale aansturing van de Minister van VWS bij de bestrijding van de epidemie. In de MvT is vermeld dat voor de totstandbrenging van ministeriële regels voor de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba uiteraard zal worden voorzien in overleg met de gezaghebber en daarmee kan de bestaande overlegpraktijk worden gecontinueerd.
- BZK acht het wel van belang dat het ministerie van VWS, tezamen met BZK en J&V, op zeer korte termijn afspraken maakt met de eilanden over de werkwijze en inrichting van het overleg dat noodzakelijk is voor de totstandkoming van de ministeriële regelingen die zien op Caribisch Nederland.

SAMENVATTING OP HOOFDLIJNEN

VNG/NGB gezamenlijk

- "De gekozen systematiek, met regels op nationaal niveau en daarbinnen beperkte ruimte voor maatwerk op lokaal niveau, biedt echter vooralsnog onvoldoende ruimte voor een verbreding gericht op transitie en herstel."
- "In het verlengde van het bovenstaande dient de wet ook op lokaal niveau beter democratisch geborgd te worden en daarmee weer in het reguliere domein van gemeenten te vallen."
- "De invloed van wethouders en de gemeenteraad is nihil. Daarmee is de democratische legitimatie van besluiten op lokaal niveau verwaarloosbaar en de druk op burgemeesters buitengewoon groot. Wethouders en gemeenteraden dienen op enige manier beter bij de besluitvorming op lokaal niveau te worden betrokken."
- "Op grond van de Twm heeft de voorzitter van de veiligheidsregio beperkte bevoegdheden. Hij kan de aan de burgemeester toegekende bevoegdheden overnemen, indien de uitoefening daarvan (dreigende) bovenlokale effecten heeft. De beslissing of van een (dreigend) bovenlokaal effect sprake is, wordt genomen door de minister van VWS of de voorzitter. Er bestaat een informatieplicht bij de voorzitter van de Veiligheidsregio die daartoe niet vooraf in positie wordt gebracht. Wij kunnen met deze bepalingen instemmen, maar achten het noodzakelijk om aansluiting te zoeken bij de bestaande mogelijkheden tot intergemeentelijk overleg."
- "Uitgangspunt is intergemeentelijke afstemming via de Veiligheidsregio. Indien wenselijk kan die afstemming in de diverse regio's ook op andere wijze worden vormgegeven, bijvoorbeeld via bestaande Gemeenschappelijke regelingen."
- "Wij begrijpen de tekst en toelichting van de Twm aldus, dat mochten zich omstandigheden voordoen die nopen tot het nemen van maatregelen die nu niet zijn voorzien en ook niet op de Twm kunnen worden gebaseerd, deze maatregelen hun grondslag kunnen krijgen in noodverordeningen van de voorzitters van de veiligheidsregio's. Dat is een logische constructie."

Wethoudersvereniging

- "Daar komt bij dat burgemeesters met dit wetsvoorstel weliswaar beter gepositioneerd worden, maar het overgrote deel van bevoegdheden en mandaat voor de uitvoering van maatregelen ligt binnen de jurisdictie van het college van burgemeester en wethouders. De invloed van wethouders is tijdens deze crisis formeel tot een nulpunt teruggedrongen"
- "De wet zou ook op lokaal niveau beter democratisch geborgd moeten worden en daarmee weer in het reguliere domein van gemeenten moeten vallen."
- Relatie zoeken met portefeuilles wethouders
- "Kortom voor de democratische legitimiteit en bestuurbaarheid van de verdere afwikkeling van deze crisis is het van groot belang dat de rol en positie van het college van burgemeester en wethouders nadrukkelijker in ogenschouw wordt genomen."
- "Het verdient de voorkeur een zelfstandige paragraaf in de toelichting op de wetswijziging te wijden aan de rol van het lokaal bestuur."

Kring van CdK's

- "Het betreft een directe interventie gericht tegen een bevoegdhedenuitoefening van de burgemeester, indien de minister of voorzitter van oordeel is dat deze uitoefening mogelijk gevolgen heeft van meer dan lokale betekenis. Voor de helderheid: de grond voor overname in de Wet veiligheidsregio's is de crisis zelf, niet de effecten van het handelen van de burgemeester."
- "Elke ontheffing ondergraaft eigenlijk de noodzakelijk geachte landelijke maatregelen en normen. Het zal bovendien al snel kunnen leiden tot druk op de burgemeester om er toch maar gebruik van te maken. (...) Het ontbreekt aan specifieke ontheffingsgronden waaraan getoetst kan worden."
- "Het zou naar ons idee daarom de voorkeur hebben gehad als met dit voorstel aangesloten was op de bestaande systematiek van de infectieziektebestrijding. De voorzitter van de veiligheidsregio treedt dan zuiver op in het kader van de infectieziektebestrijding, onder de

algehele leiding van de minister en ondersteund door de directeur publieke gezondheid en de GGD. (...) De handhaving van de openbare orde als zodanig zou daarmee weer de verantwoordelijkheid worden van de burgemeester. Indien de situatie daar aanleiding voor zou geven, kan de openbare ordehandhaving alsnog opgeschaald worden, via de reguliere mogelijkheden die de Wet veiligheidsregio's en de Politiewet 2012 daarvoor bieden."

- "Als middenbestuur zijn de provincies op een aantal beleidsterreinen een belangrijke verbindende factor. Wij zien voor onszelf vanuit onze rijkstaken bovendien een belangrijke verantwoordelijkheid om in de eigen provincie partijen met elkaar te verbinden en de samenwerking waar nodig van de grond te krijgen. Daarin blijft de lijn en afstemming met het rijk een belangrijk punt van aandacht."

G40

- Zorg voor een breed lokaal bestuur, niet alleen een burgemeestersbestuur.
- De burgemeester kan een ontheffing verlenen, maar welke belangen mogen daarin worden gewogen?
- Biedt deze wet lokaal voldoende ruimte voor die noodzakelijke cq wenselijke flexibiliteit als gevolg van onze huidige onwetendheid over de ontwikkeling van het virus?
- De rolverdeling tussen burgemeester, voorzitter VR en minister moet duidelijk zijn.
- AB als afstemmingorgaan, met ook wethouders erbij
- VNG en NGB betrekken bij ministeriële regelingen, en dat vastleggen in Twm

Nationale ombudsman

- "Explicietere criteria op te nemen op basis waarvan een belangenafweging wordt gemaakt tussen verschillende grondrechten, zodat deze kenbaar zijn voor zowel degenen die moeten beslissen als voor degenen over wie een beslissing wordt genomen"
- "Duidelijkere (lokale) bevoegdheidsverdeling en criteria op basis waarvan beslissingen gewogen en genomen worden, zodat duidelijk is waarom er mogelijk differentiatie is tussen verschillende regio's, soorten maatregelen en groepen mensen."
- "In het wetsvoorstel een duidelijker toelichting te geven op de borging van de democratische controle in relatie tot de bevoegdheidsverdeling op basis van deze wet en noodverordeningen, zodat beter duidelijk wordt op welke manier controle en verantwoording ingevuld wordt."
- Burgerperspectief schetsen, ook in kader gemaakte afwegingen en rechtsbescherming

IPO

- "De provincies zijn van mening dat de huidige bevoegdhedenverdeling en daaruit voortvloeiende taken en verantwoordelijkheden voorop moeten staan. Een wezenlijk onderdeel daarvan is de democratische controle en de verantwoording aan de (decentrale) volksvertegenwoordiging."
- "Tevens gaan de provincies ervan uit dat het wetsvoorstel de toezichhoudende taak en bevoegdheden die bij de provincie liggen onverlet laat."
- Graag betrokkenheid bij verdere proces/nadere regelingen

Raadsledenvereniging

- "Wij stellen daarom vast dat het – helaas – in de tijdelijke wet voorlopig ontbreekt aan de lokale borging van de democratische legitimatie, democratische betrokkenheid van de lokale democratie en aan medeverantwoordelijkheid van de gemeenteraad voor draagvlak in de lokale samenleving."
- Opname in Wvr kan ook, gepaard met wijziging Wvr die democratische verantwoording mogelijk maakt.